

TÜRKİYE ELEKTRİK KURUMU DIŞINDAKİ KURULUŞLARIN ELEKTRİK ÜRETİMİ, İLETİMİ, DAĞITIMI VE TİCARETİ İLE GÖREVLENDİRİLMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun No: 3096

Kabul Tarihi: 4 Aralık 1984

Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı: 19 Aralık 1984 - Sayı: 18610

5.t. Düstur, c.24 - s.121

Amaç

Madde 1 - Bu Kanunun amacı, Türkiye Elektrik Kurumu dışındaki özel hukuk hükümlerine tabi sermaye şirketleri statüsüne sahip yerli ve yabancı şirketlerin elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticareti ile görevlendirilmesini düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Kanun, Türkiye Elektrik Kurumu dışında elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticareti görevinin verilmesi ile sözleşme, süre, tarife ve görevin sona ermesi şekil ve esaslarını kapsar.

Görevin Verilmesi

Madde 3 - Elektrikle ilgili hizmet vermek üzere kurulmuş olan sermaye şirketlerine; Devlet Planlama Teşkilatının görüşünü havi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu, önceden yönetmelikle belli edilmiş görevleri bölgelerinde, elektrik üretim, iletim ve dağıtım tesisleri kurulması ve işletilmesi ile ticaretinin, yaptırılmasına karar verebilir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen çerçeve içerisinde ilgili görevli şirketle sözleşme akdeder.

Elektrik Üretimi Müsaadesi Verilmesi

Madde 4 - Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatının, olumlu görüşünü almak suretiyle sadece elektrik üretmek amacı ile kurulacak sermaye şirketlerine, elektrik üretimi yapacak tesisi kurma ve tesisi işletme müsaadesi verebilir.

Bu tesiste üretilecek elektrik enerjisi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca tespit olunacak tarifeye göre bölgelerinde Türkiye Elektrik Kurumuna veya o bölgede faaliyet gösteren görevli şirkete satılır.

İşletme Hakkının Devri

Madde 5 - Görev bölgelerinde kamu kurum ve kuruluşlarınca (Kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) yapılmış veya yapılacak üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin işletme haklarının görevli şirketlere verilmesine Bakanlar Kurulu tarafından karar verilebilir.

(Değişik 2.Fıkra: 3613 - 7.3.1990) Bu maddenin uygulanması ile ilgili hususlar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak Yönetmelik çerçevesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yürütülür.

Enerji Alışverişi

Madde 6 - Görevli şirketlerce, görev bölgelerindeki mevcut elektrik enerjisi potansiyelinin kullanılabilir hale getirilmesi ve bölge elektrik ihtiyacının bölge içinden karşılanması esastır.

Ancak, bölge içerisindeki enerji üretimi yetersiz kaldığı hallerde veya enerji ekonomisi temin etmek maksadı ile Türkiye Elektrik Kurumu ile görevli şirketler veya birden çok görevli şirket arasında enerji alışverişi yapılabilir.

Görevlendirme Süresi

Madde 7 - Madde 3 ve 4'e uygun olarak aktedilecek sözleşmeler 99 yıla kadar süreli olarak düzenlenebilir.

Sözleşmelerde en az görevlendirme süresi, mevcut ve yeniden kurulacak üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin amortisman süreleri dikkate alınarak tespit edilir. Bu sözleşmelerle gerektiğinde teknik amortismanı ayrı olarak tesislerin tüm bedeli üzerinden sermaye amortismanı ayrılması esasının getirilmesi de mümkündür.

Görevin Sona Ermesi

Madde 8 - Belli bir süreyi kapsayan sözleşmeler, süre uzatımı talep edilmediği takdirde, sürenin bitimi ile son bulur. Bu takdirde tüm tesisler ile tüm taşınır ve taşınmaz mallar her türlü borç ve taahhütlerden arı olarak Devlete bedelsiz olarak geçer.

Sözleşmeler görevli şirketin acze düşmesi veya sözleşme şartlarını ihlal etmesi halinde süresinden önce fesh edilebilir.

Sözleşmelerin sona ermesine ilişkin hükümler ile sona ermesinin sonuçları, sözleşmede düzenlenir.

Enerji Satış Şartları Ve Tarife Esasları

Madde 9 - Enerji tarifeleri, görevli şirketin teklifi ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının onayı ile yürürlüğe girer.

(Değişik 2. Fıkra: 3615 - 7.3.1990) Tarifelerin tespitinde, yıllık işletme, bakım ve onarım giderleri, faiz ve kur farkı garantisi verilmemiş ise kur farkları, teknik ve sermaye amortismanları, (...) diğer masraf ve harcamalar ile ortaklara dağıtılacak makul bir temettü için gerekli gelirin sağlanması esas alınır. (*)

Görevli şirketler ile üretilen elektriğin satılacağı kurum ve şirketler arasında bu satışların miktar ve şartlarını tanzim eden ve bir yıldan fazla süreli olabilen sözleşmeler yapılması ve bu sözleşmelere tarifeler ile ilgili özel hükümler konulması; Bakanlar Kurulu Kararı ile mümkündür.

(*) (...) içindeki "Elektrik Enerjisi Fonu için ayrılacak fon payı," sözcükleri Anayasa Mahkemesinin 11 Haziran 1998 tarih ve 23369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28.9.1995 gün ve E.1995/24 - K.1995/52 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Yönetmelik

Madde 10 - 3 üncü maddede adı geçen yönetmelikle bu Kanunun uygulanması ile ilgili hususları düzenleyen yönetmelik Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanır ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulur.

Kamulaştırma

Madde 11 - Görevli şirketlerin yapacağı üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin onaylanmış tatbikat projelerine göre, kamulaştırma ihtiyacı ortaya çıktığında, kamulaştırma bedeli görevli şirket tarafından ödenmek kaydı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca genel hükümlere göre kamulaştırma yapılır.

Elektrik Enerjisi Fonu

Ek Madde 1 - (...) (20.6.2001 tarih ve 4684 sayılı kanunun 8. maddesi hükmü gereğince 1.1.2002 tarinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.)

Fonun Yönetimi

Ek Madde 2 - (...) (20.6.2001 tarih ve 4684 sayılı kanunun 8. maddesi hükmü gereğince 1.1.2002 tarinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.)

Uygulanmayacak Kanunlar

Ek Madde 3 - (...) (20.6.2001 tarih ve 4684 sayılı kanunun 8. maddesi hükmü gereğince 1.1.2002 tarinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.)

Fonun Denetimi

Ek Madde 4 - (...) (20.6.2001 tarih ve 4684 sayılı kanunun 8. maddesi hükmü gereğince 1.1.2002 tarinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.)

Haciz Edilememesi

Ek Madde 5 - (...) (20.6.2001 tarih ve 4684 sayılı kanunun 8. maddesi hükmü gereğince 1.1.2002 tarinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.)

Yönetmelik

Ek Madde 6 - (...) (20.6.2001 tarih ve 4684 sayılı kanunun 8. maddesi hükmü gereğince 1.1.2002 tarinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.)

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yayımı tarihinde mevcut elektrik üretim, iletim ve dağıtım ve ticareti imtiyazına sahip şirketlerin, kurmuş ve işletmekte oldukları ve fakat imtiyaz kapsamına alınmamış üretim, iletim ve dağıtım tesisleri ile bu tesislerin bulunduğu iller imtiyaz sözleşmesi kapsamına alınmıştır.

Bu Kanun hükmünün gerektirdiği sözleşme değişikliği Kanunun yayımını takip eden 3 ay içinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ile şirket yetkililerince imzalanır.

Kanunun 6 ncı maddesindeki hükümler, imtiyazlı şirketler için de uygulanır.

Geçici Madde 2 - Bu Kanunun yayımı tarihinde mevcut elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticaret imtiyazına sahip şirketler; diledikleri takdirde, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına müracaat etmek suretiyle, 3 üncü maddede anılan görev şirketine dönüşmelerini istediklerinde Bakanlar Kurulu Kararıyla kendilerine bu Kanun esasları içerisinde 99 yıla kadar süreli bir görevlendirme hakkı verilebilir.

Bu madde hükmünün gerekli kıldığı sözleşme değişikliği Bakanlar Kurulu Kararından itibaren 3 ay içerisinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile şirket yetkilileri arasında imzalanır.

Geçici Madde 3 - 1312 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticareti faaliyeti devam eden ve fakat bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte imtiyazı sona ermiş olan şirketlere de bu Kanuna göre yeniden görev vermeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Geçici Madde 4.- (Ek: 4684 - 20.6.2001 / m.8 - Yürürlük m.25 b) 31.12.2001 tarihine kadar yürürlüğe girecek olan Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları uyarınca taahhüt edilen yükümlülükleri karşılamak üzere;

a) 28.5.1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi gereğince tahsil olunan katkı payı tutarları,

b) Tabii kaynakların ve tesislerin özelleştirilmesi veya işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerden Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek miktarda ayrılacak paylar,

c) İrat kaydedilen teminatlar ile şirketlere sağlanan hizmetler karşılığı elde edilen tahsilat,

d) Elektrik Enerjisi Fonundan kullanılan kredilerin geri dönüşleri ile bu Fonun yükümlülüklerinden dolayı verilecek kredilerin geri dönüşleri,

e) Diğer gelirler,

(Değişik son paragraf: 5217 - 14.7.2004 / m.11 - Yürürlük m.32/2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına yatırılır ve bütçeye gelir kaydedilir.

Bu maddede belirtilen gelirlerin takibi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin her türlü iş ve işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde yürütülür.

Madde 12 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 13 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.